

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE

SLUŽBA ZA ODNOS Z JAVNOSTMI IN PROMOCIJO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 91 63

F: 01 478 90 13

E: pr.mkgp@gov.si

www.mkgp.gov.si

UKOM
predlagam.vladi@gov.si

Številka: 0913-81/2012/3
Datum: 11. 7. 2012

Zadeva: Predlog 3187: Prepoved GSO

Zveza: e-pošta, z dne 2. 7. 2012 (Številka: 092-240/2012/1)

Spoštovani,

v nadaljevanju vam posredujemo odgovor na Predlog 3187: Prepoved GSO

PREDLOG

GSO Whistle Blower razkriva

Novembra 2009 je OCA (Organic Consumer Association) opravila intervju z agro-ekologom dr. Donom Lotter-jem o njegovem članku objavljenem leta 2009 v International Journal of Sociology of Agriculture and Food. Kljub temu, da je vedel kako bo objava vplivala na njegovo kariero univerzitetnega raziskovalca in profesorja, je Lotter razkril več kot napačno znanstveno arogantno ozadje biotehnologije. Prav tako je razkril krivca ki nam bo uničil naše zdravje.

Lotter je izjavil: »promotor gen uporabljen v gensko inženiranih rastlinah iz virusa mozaične cvetače je močan spodbujevalec genske izmenjave med vrstami. Znanstveniki so menili, da se bo denaturiral v našem prebavnem sistemu, ampak se ne. Pokazalo se je, da spodbuja prenos transgenov iz GS hrane v bakterije znotraj našega prebavnega sistema, te so odgovorne za 80% funkcioniranja našega imunskega sistema«.

Lotter ni sam pri tej trditvi. Natural Law Wessex ima seznam različnih dejanskih znanstvenih člankov, ki segajo nazaj desetletje, ti potrjujejo Lotterjevo trditev in še več! Virus mozaične cvetače (CaMV 35S) uporabljen za rastlinski inženiring je naveden kot vir virusa rekombinacije, kot tudi genski dušilec in DNK motilec.

Potencial za povečanje resnih virusnih boleznih in raka je bil omenjen v poročilih, ki pa jih množični mediji niso nikoli sporočili javnosti. ... sledijo še 4 strani...

ODGOVOR

V Evropski uniji (EU) in s tem v vseh njenih državah članicah je na tem področju predpisan obširen zakonodajni okvir. Ta predpisuje postopke za pridobitev odobritve za vsak posamezen gensko spremenjeni organizem (GSO) posebej in upošteva previdnostni pristop. Osrednji in najpomembnejši del tega postopka je ocena tveganja. Zato tudi vsi GSO-ji, ki so jih v svetu že razvili ali so v drugih državah dovoljeni, ti niso odobreni tudi v EU. V vsakem postopku odobritve posameznega GSO sodelujejo tudi države članice in njihovi državljani, katerim je dana možnost podajanja pripomb.

Preden se posamezen GSO odobri za dajanje na trg za določeno uporabo (npr. hrano/krmo) se opravi temeljita ocena tveganja, ki jo pripravi skupaj z državami članicami Evropska agencija za varnost hrane (EFSA). Postopek ponavadi traja več let, saj morata biti hrana in krma na trgu EU varna. Trenutno Evropska komisija pripravlja dokument s katerimi se bodo postopki za oceno tveganja še dodatno izboljšali.

Pojasniti je treba tudi, da je v okviru obstoječe EU in slovenske zakonodaje na dva načina možna samo začasna prepoved določenega odobrenega GSO, in sicer z uporabo varnostnega pridržka, v skladu z 51.a členom Zakona o ravnanju z gensko spremenjenimi organizmi (Uradni list RS, št. 23/2005-UPB1, 21/2010) oziroma z uporabo ukrepov ob nesrečah, ki so opredeljeni v 34. členu Uredbe 1829/2003/ES o gensko spremenjenih živilih in krmi. V obeh primerih ukrepov pa morajo obstajati dokazi, da je GSO škodljiv za ljudi, živali ali okolje in da ti dokazi bistveno spreminjajo oceno tveganja, ki jo je pripravila EFSA v procesu odobritve posameznega GSO.

Na osnovi pregleda posredovanih informacij ugotavljamo, da na njihovi podlagi v tem trenutku ne moremo zavzeti ukrepov za prepoved GSO. Bomo pa prejete informacije posredovali v pregled tudi Znanstvenemu odboru za namerno sproščanje GSO v okolje in dajanje izdelkov na trg, ki je bil ustanovljen v skladu z Zakonom o ravnanju z gensko spremenjenimi organizmi v njihovo strokovno presojo.

Izpostavljamo, da na spletu in v časopisih kroži veliko različnih, tako pozitivnih kot negativnih informacij o GSO. Glede na splošno negativno javno mnenje o GSO marsikje prevladujejo negativne informacije, ki pa v več primerih niso znanstveno utemeljene. EFSA v postopku priprave strokovnega mnenja o oceni tveganja posameznega GSO upošteva tiste informacije, ki so bile strokovno korektno pridobljene, kar pomeni, da je bil poskus pravilno zastavljen, rezultati pa so bili primerno obdelani ter, da je zagotovljena tudi njihova ponovljivost.

Ugotavljamo, da pri nekaterih navedbah, ki ste nam jih posredovali manjkajo podrobnejše informacije o sami izvedbi poskusa in tudi o obdelavi rezultatov. Poleg tega se večina navedenih študij nanaša na splošno na vse GSO, kar onemogoča presojo posameznega primera. Veliko pa je tudi navedb brez navedenega vira ali so navedene izven konteksta.

V primeru, da boste v prihodnje razpolagali z informacijami o škodljivosti posameznega GSO, ki bodo primerno utemeljene ter bodo ustrezale zakonodajnemu postopku za prepoved posameznega GSO, jih bomo posredovali naprej ustreznim organom in pričeli postopke za prepoved.

Kot informacijo želimo izpostaviti, da v EU in Sloveniji veljavna zakonodaja predpisuje obvezno označevanje izdelkov z GSO, kar omogoča potrošnikom informirano izbiro in odgovorno odločanje ali bodo taka živila uživali ali ne.

Strinjamo se z vami (to je pokazala tudi zadnja anketa), da je znanje Slovencev na področju genetike in GSO slabo in prav bi bilo, da si vsi prizadevamo širiti objektivno znanje na tem področju.

Na osnovi navedenega zaključujemo, da glede na podane informacije, trenutno ni potrebe po spremembi zakonodaje.

S spoštovanjem,

Ministrstvo za kmetijstvo in okolje